Ängrar – finns dom ...?

Åkerlund, M. 1991. *Ängrar – finns dom ...? Om skadeinsekter i museer och magasin.* Svenska museiföreningen i samarbete med Naturhistoriska riksmuseet. Uppsala. Almqvist & Wiksell. 207 s, 98 fig., huvudsakl. i färg. ISBN 91-87430-02-9. Rekvireras från Svenska museiföreningen, Box 4715, 116 92 Stockholm, eller köps på riksmuseet. Pris: 245 SEK.

De flesta av våra museer har omfattande samlingar av dött djur- eller växtmaterial i någon form. Därmed har de oftast även problem med skadedjur. Framgångsrik bekämpning av dessa kräver kunskap som kan vara svår att nå just när den behövs. Denna bok vill snabbt ge den kunskap som skall bidra till att skador på material, föremål och byggnader kan minskas.

Boken inleds med några allmänna råd om bekämpning, vilka följs av nycklar till olika insektgrupper och till olika skador och spår. Huvuddelen av boken innehåller artvisa redogörelser för utseende, biologi och skadegörelse. Ett 80-tal arter behandlas, och de flesta är avfotograferade i färg. Skalbaggarna dominerar starkt och upptar halva boken.

Boken är innehållsrik, saklig och lättläst. Trots detta kan några problem för användaren förutses.

Själva identifieringen av skadegöraren borde fungera i de flesta fall, åtminstone till grupp. Då svårskiljda arter oftast har likartad biologi borde detta inte vålla några praktiska problem. I övre Norrland är t ex de ej omnämnda tjuvbaggarna *Ptinus raptor* och *villiger* minst lika vanliga som *P. fur* i källare och magasin. Ur rent praktisk synvinkel är dock detta egalt.

Kopplingen mellan bekämpningsråden och de enskilda skadegörarna är diffus. I inledningen sägs helt riktigt att insatsen måste anpassas efter djurarten. Då detta inte är så alldeles enkelt önskar man att det i boken hade funnits flera och mer utförliga artvist utformade bekämpningsråd. Om man t ex upptäckt hästmyror i en historisk byggnad och läser att "för att få bort dem måste man hitta boet med drottningen." Ingen lätt uppgift, speciellt som boet ofta finns i sågspånsfyllda golv och tak, vilket ej omnämns i boken.

I detta sammanhang kan omnämnas den märkliga konstruktion försäkringar mot skadeinsekter ofta har. Den som har hästmyror i huset är tvungen att själv frigöra boet så att effektiv bekämpning kan utföras. River man så halva byggnaden utan att boet återfinns så får man ingen ersättning.

Då de flesta entomologer har egna små museer hemma och dessutom är intresserade även av skadedjuren torde denna fina lilla bok röna stor uppskattning.

Anders Nilsson